

တၢ်လီၤဃုသ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ, ၂၀၁၅နံၣ်
တၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဆူ CCSDPT*
တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ကရၢတဖၣ်
တၢ်ဂ့ၢ်ကျၢၢ်တံၢ်

The Border Consortium
American Refugee Committee
International Rescue Committee
Malteser International
Première Urgence Internationale

*တၢ်ဖံးသကိးမၤသကိးတၢ်ကမံးတံၢ်လၢအမၤစၢၤပှၤဃုၤမ့ၢ်ပးဖျိးအိၣ်လၢကီၢ်ကီၢ်တဲၣ်အပူၤ (CCSDPT) မ့ၢ်ကမံးတံၢ်လၢအမၤ
သကိးတၢ်ဖိးကမုၢ်သဘျ့ကရၢ (၁၈) ဖုလၢဒဲကဝီၤခွဲဖျါအိၣ်လၢကီၢ်ကီၢ်တဲၣ်ဖိးကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢအပူၤ.

Prepared by:

The Border Consortium

The Border Consortium (TBC)

12/5 Convent Road, Silom, Bangkok

Bangkok 10500, Thailand

Website: www.tbc.org

"Working with the displaced people from Burma"

တၢ်ဂ့ၢ်ကျၢၢ်တၢ်

TBC ဇီး CCSDPT အတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ကရၢတဖၣ်မၤ ဝဲတၢ်လီၤဗုသ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါ လၢ ဖိသၣ် ဖိလါ တုၤ၅၉လါတဖၣ်လၢဒဲကဝီၤခဲလၢၢ်အပူၤ ဝဲ ၂၀၁၅န့ၣ်န့ၣ် လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ်,လၢတၢ်မၤတၢ်ဒုးအိၣ်ဖိသၣ်တၢ်အိၣ် (IYCF) အတၢ်ဗိထံအံၤဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အစၢလၢအဂ့ၢ် အဗိ, တၢ်မၤအါထီၣ်ဘၣ်က့ၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်ဒုး အိၣ်ဖိသၣ်ဆံးန့ၣ်ထံဒီးတၢ်အိၣ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒီးဖိ သၣ်ဆံးခါဆူညါအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးတၢ်သးဖုံ 'Healthy Babies, Bright Futures' ,အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်မၤတၢ်လံ အီၤလၢ ၂၀၁၄ န့ၣ်စး ထီၣ်သီ သီအခါန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်လီၤဗုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်မၤအကျိၤအကျဲအံၤ
တၢ်စူးကါဝဲ တၢ်ဗုထု ဟံၣ်ဖိဗိဖိအန့ၣ် ဝဲအက လီၤ ဘၣ်တဖျၢၣ်ဖျၢၣ်(random sampling)ဆူဟံၣ်ဖိဗိဖိ အန့ၣ် လၢအိၣ်ဒီး ဖိသၣ်အသးအိၣ် ဖိလါတုၤ၅၉လါ လၢဒဲကဝီၤကိး ဖျၢၣ်ဒဲးအပူၤ ဒီးတၢ်စူး ကါဝဲ ထံၣ်ဘၣ် စံၣ်ပုၤနီၣ်ဂံၢ်စရီၤန့ၣ်လီၤ. ထံၣ်ဘၣ်စံၣ်သိၣ်လိဝဲ တၢ် အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ကရၢအပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်လၢကမၤဝဲ တၢ်လီၤဗု ထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ် ဆူဒဲကဝီၤခဲလၢၢ်အပူၤ, ဒီးပၤဆုၤ ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဝဲတၢ် လီၤဗုထံၣ် သ့ၣ် ညါ တၢ်ခဲလၢၢ် နိသိးတၢ်မၤကလၢ ထီၣ်ပဲၤထီၣ်ဝဲအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ် ထၢဖိၣ်န့ၣ် တၢ်စူး ကါဝဲ SPSS (version 22) လၢတၢ် ဝဲထံနီၤဖးအီၤအဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. တၢ်သူစုၢ် ကိး WHO အတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ပုၤတၢ်တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် အနီၣ်ထီၣ် အစၢတဖၣ် လၢလံၢ်ဟံၣ်ဖျါအံၤအဂီၢ်န့ၣ် လီၤ.

တၢ်အစၢတဖၣ်

ဖိသၣ်လၢတၢ်မၤတၢ်လီၤဗုထံၣ်သ့ၣ်ညါအီၤလၢဒဲက ဝီၤကိးဖျၢၣ်ဒဲးအပူၤန့ၣ်ခဲလၢၢ်ဟံၣ်ဖိၣ်အိၣ်ဝဲ,၅၉၉ဂၤ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထီၣ်ဒုးတၢ်အိၣ်လီၤထုးအနီၣ်ဂံၢ်

လၢတၢ်လီၤဗုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်အပူၤ, ဖိသၣ်လၢဒဲ ကဝီၤ ၉ ဘ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်ဖိသၣ်အတၢ်အိၣ်လီၤထုး လၢအနး(တၢ်ဗဲၤသံကျိသံ)အတၢ်ထီၣ်ဗုအိၣ်ဝဲ

၂.၀%န့ၣ်လီၤ. ပုၤဖိသၣ်၅န့ၣ်ဆူဖိလၢအတၢ်ဗဲၤသံ ကျိသံန့ၣ်,လၢ WHO အတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်, “တၢ်တူၢ်လိာ်အီၤ” သုးန့ၣ်လီၤ.လၢဒဲကဝီၤအပူၤဖိ သၣ်အတၢ်ဗဲၤသံကျိသံအံၤန့ၣ်ပမ့ၢ်ဘၣ်ထီၣ်သ ဩၤ အီၤလၢကီၢ်ပယီၤပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဒီးလၢကီၢ်ကီၢ်တဲၣ် အ ပူၤ မ့ၢ်ဂ့ၢ်ပကထံၣ်ဘၣ်လၢအနီၣ်ဂံၢ်စုၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. စး ထီၣ်လၢ ၂၀၀၃ တၢ်မၤတၢ်ဗုသ့ၣ်ညါတဘျီဘၣ် တ ဘျီအဖိခိၣ်, တၢ်ဗဲၤသံကျိသံလၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ် အီၤ လၢ ဒဲကဝီၤ၉ဘ့ၣ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢ “တၢ်တူၢ်လိာ်” အီၤသု န့ၣ်လီၤ.

ပမ့ၢ်ဘၣ်ကွၢ်လၢ, ဖိသၣ်သးန့ၣ်ဝဲ ဖိလါတုၤ၁၁လါ တဖၣ်တၢ်ထံၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဗဲၤသံကျိသံအနီၣ်ဂံၢ် အါကတၢ်ဝဲလၢဒဲကဝီၤခဲလၢၢ်အပူၤ, သနၢ်က့တၢ် အံၤဟံၣ်ဖျါဒဲးဝဲလၢအမ့ၢ်ဒဲးထီၣ်ဖိသၣ်အနီၣ်ဂံၢ်စုၤစုၤဖိ (နီၣ်ဂံၢ်=13)န့ၣ်လီၤ.

ပကထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အိၣ်ဝဲလၢပုၤဖိ သၣ်ဒိၣ်ဗဲ(stunting)အနီၣ်ဂံၢ်လီၤစုၤဘူးထီၣ်လၢ ၆%လၢ(၂၀၁၃-၂၀၁၅)န့ၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ် လီၤဗုထံၣ်သ့ၣ်ညါအဖိခိၣ်ဖိသၣ်အတၢ်ထီၣ်ဗု၃၅.၁% (လၢကီၢ်ဆၢဒိတတီၤန့ၣ် ၂၂.၃%တုၤလၢ၄၁.၁%)န့ၣ်, တၢ်ထံၣ်န့ၣ်တၢ်ဒိၣ်ဗဲထီၣ်ရီၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်ဒိၣ်ဗဲလၢ WHOအတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အနီၣ်ထီၣ်အဖိခိၣ်ကအိၣ်ဝဲ ဒဲး “အခၢၣ်သး” ဒီး “အထီၣ်ကတၢ်” -ပမ့ၢ်ဘၣ် ကွၢ်က့ၤဒဲကဝီၤ၉ဖျၢၣ်ဖိသၣ်အတၢ်ဒိၣ်ဗဲအတၢ်ထီၣ် ဗုလၢညါန့ၣ်အိၣ်ဝဲလၢအ “ထီၣ်ကတၢ်” ဒီးခဲအံၤအိၣ် က့ၤဖဲ “ထီ” အပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.လၢဒဲကဝီၤပူၤဖိသၣ်အ တၢ်ဒိၣ်ဗဲအတၢ်ထီၣ်ဗုန့ၣ်အါန့ၣ်ဒဲးကီၢ်ကီၢ်တဲၣ်ဒီး မ့ၢ်မ့ၢ်ကီၢ်ပယီၤတခီအိၣ်ထံသိးသိးလိာ်သးန့ၣ်လီၤ.အ ပူၤကွၢ်တၢ်လီၤဗုထံၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ဗးတၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ် ဘါလၢဖိသၣ်အတၢ်ဒိၣ်ဗဲအံၤန့ၣ်ပကထံၣ်ဘၣ်လၢ အအိၣ်အပတီၢ်လၢ “ထီ” ဒီး “အထီၣ်ကတၢ်” န့ၣ်လီၤ. ဒီးဝဲ(၂၀၁၅)အံၤန့ၣ်ပကထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်လဲၤထီၣ် လဲၤထီၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဂံၢ်ဘါလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်စ့ၤဒီးတၢ်လီၤထူးလၢအပိၣ်ထွဲထီၣ်ခံတဖၣ်
 လၢတၢ်လီၤဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ဖိသၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်, တၢ်သ့ၣ်ညါ လၢ ၂.၀% (နိၣ်ဂံၢ်=93) န့ၣ်အိၣ်ဒီးvictimin B₂ လီၤထူးဒီးထးခိၣ်န့ၣ်ထံးအုၣ်ထီၣ် အတၢ်ဆါပနီၣ် တဖၣ်အနီၣ်ဂံၢ်အါထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်ဘၣ်လၢစးထီၣ် လၢသးပုၤတုၤလီၤလၢဖိသၣ်အနီၣ်ဂံၢ်အါထီၣ်ဒီးပုၤဖိသၣ် (ဖိလၢတုၤ၁၁လၢ) အကရူၢ်ကျါန့ၣ်အိၣ်ဝဲ ၀.၈% ဒီး (၄၈လၢတုၤ ၅၉လၢ)သးနံၣ်ကရူၢ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲ ၃.၄%န့ၣ်လီၤ.ဖဲ ၂၀၁၁နံၣ်အလၢာ်န့ၣ်တၢ်တထံၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဘၣ်ဃးတၢ်ဆါအံၤဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဘၣ်. ဖဲ ၂၀၁၃တၢ်မၤတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါန့ၣ် တၢ်ထံၣ်ဘၣ် လၢတၢ်ဆါအံၤ အိၣ်ထီၣ်ဝဲ ၃.၈%လၢတၢ် ဃုသ့ၣ်ညါကိးဘျီဒီးန့ၣ်လီၤ.မ့ၢ်တၢ်အအါကတၢ်ဖဲနံၣ်အဝဲန့ၣ်ဒီးလၢခံန့ၣ်လီၤစ့ၤက့ၤဝဲလီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ (SFP/TFP)ဒီးတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ
 တၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢပုၤဖိသၣ်လၢတၢ်အိၣ်လီၤထူးဖဲအကြားဒီးအနး တဖၣ်အနီၣ်ဂံၢ်လီၤစ့ၤလၢဒဲကဝီၤကိးဖျၢၣ်ဒဲးဃာ် ဃာ်(၁၈.၀%ဒီး ၂၈.၆%စ့ၣ်စ့ၣ်)အနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဒဲးထဲအံၤန့ၣ်မ့ၢ်လၢဖိသၣ်တဖၣ်အံၤတဖၣ်ဒဲးန့ၣ်ဖျါထီၣ်အသးဘၣ်အဃိလီၤ.စးထီၣ်လၢ ၂၀၀၆, တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ် အနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ထီၣ်စးထီၣ် လၢ၁၅.၄%-၄၂.၄%န့ၣ်လီၤ.

ဘံၣ်တၢ်မံၣ် A/တၢ်တြီဆါထိးကလဲၣ်ကသံၣ်(Anti-helminthes)

တၢ်ဒုးအိၣ် ပံၤတၢ်မံၣ် A လၢဖိသၣ်နီၣ်ဂံၢ်ခဲလၢာ် စးထီၣ်လၢ ၂၀၀၇ န့ၣ်အိၣ်ဝဲ ၂၅.၁%, ၂၀၁၃နံၣ်န့ၣ် အိၣ်အါထီၣ် ၆၉.၆%ဒီးခဲအံၤ အိၣ်ဝဲ ၈၃.၁%လံန့ၣ် လီၤ. အမူးကယၤကပဲၤထီၣ်အဂီၢ်အနီၣ်ဂံၢ်ဖဲအါ ထီၣ်ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.ဖိသၣ်လၢ ၅နံၣ်ဆူအဖိလၢာ်တဖၣ် ၆ လၢတဘျီ န့ၣ်ဘၣ်ကသံၣ်ဒိသဒါအမူးကယၤ အိၣ် ၉၅% ဆူအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်လၢ အပၣ်ဃုၣ်လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ကသံၣ်ထိးကလဲၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအနီၣ်ဂံၢ်အိၣ် ၃၁.၉% ဖဲ ၂၀၁၁ န့ၣ်လီၤ.ဖဲ ၂၀၁၃န့ၣ်တၢ်ထံၣ်ဘၣ်အနီၣ်ဂံၢ်ဖဲအါထီၣ်တုၤလၢ ၇၄.၇% န့ၣ်လီၤ. အပူၤကွၢ် ၆လၢအတီၢ် ပူၤဖိသၣ်လၢ အနီၣ်အိၣ်ဘၣ်ကသံၣ်ထိးကလဲၣ်အနီၣ်ဂံၢ် အိၣ် ၈၆.၆%န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးအိၣ်ညီၣ်န့ၣ်ဖိသၣ်အတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်

၂၀၁၅ နံၣ်,လၢတၢ်မၤတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါန့ၣ်,တၢ်ဒုးအိၣ်ညီၣ်န့ၣ်ဖိသၣ်အတၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ထၢန့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်သံကွၢ်အပူၤလီၤ. တၢ်ဘၣ်သံကွၢ်အါထီၣ်ဃုၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်န့ၣ်ပၢၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်ဒိၣ်တန့ၢ်ဘၣ်တဖၣ်, ဖိသၣ်ဆံးခါဆူညါတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးတၢ်သးဖုံ IYCF အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ထၢန့ၣ်အိၣ် လၢတၢ်သံကွၢ်အပူၤဒဲးသိး ပထီၣ်သတြီၤ အတၢ်ဘျူး တၢ်ဖိၣ်အိၣ်ဆံးအါကသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သံကွၢ်လၢအဘၣ်တၢ်သံကွၢ်အိၣ်လၢတၢ်မၤတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါအံၤတၢ်ကဟံၣ်ဖျါက့ၤအိၣ်လီၤဆီလၢတၢ်မၤပဲၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤလၢ ၂၀၁၅ နံၣ်တၢ်မၤတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါ ဘၣ်ဃး တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါအလံာ်ဖဲဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အိၣ်လၢ မိၢ်ကဘၣ်ဒုးအိၣ်ဖိအနီၣ်တုၤ အဖိအသးအိၣ် (၂၄)လၢဘၣ်ဆၣ်, ဖိသၣ် (၆-၂၄)လၢတဖၣ် (ခဲအံၤမိၢ်တဖၣ်တဒုးအိၣ်ဘၣ်အဃိ) မူးကယၤလၢဒဲကဝီၤခွံဖျၢၣ်လၢာ် ၂၀၁၃ အတီၢ်ပူၤ မိၢ်တဖၣ်အတၢ်ဒုးအိၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒဲးဖၣ်လၢ(၁၉.၁%)ဒီးတၢ်ဆိတလဲတအိၣ်ဒဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါ အတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါ ဖဲဖျါတုၤဝဲ ဖိသၣ်အသး ၆-၂၄လၢတဖၣ်လၢအဒိးန့ၣ်ဘၣ် မိၢ်အတၢ်ဒုးအိၣ်န့ၣ်ဖဲ ဒဲကဝီၤတဖၣ်အမူးကယၤ အိၣ်ဒဲး ဖၣ် အလီၢ် လီၢ် ဒီး ဒဲကဝီၤလၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤကီတဖၣ် အမူးကယၤ အါဝဲန့ၣ်လီၤ.(ဘါဒိၣ်ယါ၉၁.၇%, မဲၢ်လးအူ ၈၅.၅% ဒီးမဲၢ်ရၢမိၢ် ၈၉.၅%န့ၣ်လီၤ)

ဖိသၣ်အသးအိၣ်(၆)လၢ တပဲၤ ထီၣ်ဒဲး ဘၣ်,တၢ်တဘၣ်ဒုးအိၣ်တၢ်နီတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ၆ လၢမ့ၢ်တပဲၤဒဲး

ဘဉ်ဒီး တၢ် ကဘဉ်ဒုးအိဉ်ထဲမိၢ်န့ၢ်ထံတခါမိၤန့ၢ်တၢ် ဟ့ၣ်ကူၣ်မိၢ်သန့က့ၢ်မိၢ် ၂၃.၈%တဖၣ်အဖိတပှၤ ၆လါဒီး ဘဉ်ဒီးတၢ်ထံၣ်န့ၢ်အိၤလၢအဒုးအိဉ်အဖိ တၢ် အိဉ်လံၣ်န့ၢ်လီၤ. ၈၂၀၁၃န့ၣ် တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါတၢ် ဟံၣ်ဖျါ အိဉ် ၃၃.၄% န့ၣ်လီၤ.ဝံၤအလီၢ်ခံအမျးကယၤ လီၤစ့ၤ ဝဲဒၣ်တစးန့ၣ်လီၤ. ၂၀၁၃တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါအ တၢ်ဟံၣ်ဖျါ အဖိ ခိဉ် ဖိသၣ်လၢတချးပှဲၤထီၣ် ၆ လါဒီးဘဉ်န့ၣ်တၢ် ဒုးအိဉ်အိၤတၢ်အိဉ်တၢ်အိဉ်မျးကယၤလၢSite 1ဒီး Site 2 တဖၣ်အမျးကယၤ အါက တၢ်(၄၂.၁%ဒီး ၄၃.၁%စ့ၣ်စ့ၣ်)န့ၣ်လီၤ.သန့က့ၢ် ၂၀၁၃ ဝံၤအလီၢ်ခံ တၢ်လၢ ထီၣ်အိဉ်ထီၣ်ဒီးဂ့ၤထီၣ်ဝဲ န့ၣ်လီၤ. ၂၀၁၃န့ၣ် Site 1 ဒဲကဝီၤ အိဉ်ဝဲ၇၁.၃%ဒီး Site 2 ဒဲကဝီၤ အိဉ်ဝဲ၂၆၂.၅%န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်ခဲလၢၢ်လၢသးအိဉ် ၁၈န့ၣ်ဆူဖိလၢ် ဒီးန့ၢ်ဘဉ် AsiaREMix ဖိအမ့ၢ်တၢ်တခါလၢအညီန့ၢ်ပၣ် လၢတၢ် နီၤ လီၤအပူၤထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢတၢ်မၤတၢ်လီၤ ဃုသ့ၣ်ညါတၢ်ဝဲ၂၀၁၅န့ၣ်န့ၣ်, ပှၤ ၇၇% လၢဟံၣ်ဖျါ လၢအဝဲသ့ၣ် အဖိအိဉ်ဘဉ် AsiaREMix လၢအပူၤကွံာ် အန့ၣ်အကတီၢ်, မ့ၢ်တၢ်လၢအအါထီၣ်ဝဲဖးဒိဉ်စးထီၣ် လၢ၂၀၁၃န့ၣ်ဝဲလၢအအိဉ်ဝဲထဲ၂၉%လၢအိဉ်ဝဲဝဲလၢ အပူၤကွံာ်အန့ၣ်အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤဂ့ၤ, ပှၤ စ့ၤ၇၈(၁၃.၂%) ဟံၣ်ဖျါထီၣ်လၢအိဉ်ဝဲ AsiaREMix ကိးနံၤဖးဒ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အသိးန့ၣ်, တၢ်ထံၣ် ဘဉ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခဲအံၤခဲအံၤလၢ အမ့ၢ် AsiaREMix တလၢဝဲဒၣ်ဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျီကွံာ်မ့ၢ်ထူၣ်တၢ်အိဉ်/တၢ်ဆဲးလီၤမံၤစရီ
တၢ်ဆဲးလီၤမံၤဆူ တၢ်ဘျီကွံာ် လၢဒဲကဝီၤ ၉ဖျါအပူၤ
အိဉ်ဝဲ ၇၈.၂%, အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ ဖိသၣ်ဖိလၢတၢ်ဘျီ ကွံာ်အသးန့ၣ်အိဉ်(၂.၈-၅န့ၣ်) တဖၣ်န့ၣ်, တၢ် သ့ၣ် ညါလီၤ တၢ် လၢအမၤန့ၢ်ဘဉ်မ့ၢ်ထူၣ် တၢ်အိဉ်လၢအန့ၢ် ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ လၢတနံၤအတီၢ်ပူၤတဘျီ လၢနံၤသီလၢတ န့ၣ်အတီၢ်ပူၤ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆဲးလီၤမံၤဆူတၢ်ဘျီ ကွံာ်တဖၣ်အ ပူၤအနီၣ်ဂံၢ်အါထီၣ်ဝဲစး ထီၣ်လၢ ၂၀၁၃န့ၣ်(၇၃.၄%)ဘဉ်ဆဉ်ဆဲးအိဉ်ဂံၢ်တဟံၣ်ဝဲစး ထီၣ်လၢ၂၀၁၁န့ၣ်(၇၈.၉%)န့ၣ်လီၤ.

ဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်သၣ်ဝံၤသၣ်စ့ၤအနီၣ်ထီၣ်(HHS)
 ဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်သၣ်ဝံၤသၣ်စ့ၤအနီၣ်ထီၣ် မ့ၢ်တၢ်ဂံၢ်ဒုး တၢ်ဒ်ဂံၢ်ခိဉ်ထံးအနီၣ်ထီၣ်တဘိ လၢ၂၀၁၃န့ၣ်အပူၤ လၢကသမံသမိး တၢ်သၣ်ဝံၤသၣ်စ့ၤ လၢအညီန့ၢ်မၤ သး လၢဒဲကဝီၤတဖၣ်အပူၤ, လီၤဆီဒၣ်တၢ်လၢ တၢ် ကွံာ်ဝဲတၢ်ဆီတလဲတၢ်နီၤလီၤတၢ်အိဉ်တၢ်အိဉ်တဖၣ် လၢ တၢ်စးထီၣ် မၤအိၤ ဝဲလၢအပူၤကွံာ်၂၀၁၃ န့ၣ်န့ၣ် လီၤ. လၢကျဲအံၤအဃိ, တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်တဖၣ် ဘဉ်တၢ်နီၤလီၤအိၤလၢအဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ ဟံၣ် န့ၣ်တၢ်အိဉ်သးဒီးတၢ်ဆါ ထၢၣ်လၢအနီၣ်က စၢ်ခိဉ် န့ၢ်ထဲလဲၣ် အနီၣ်ထီၣ်အဖိခိဉ် န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ် အဃိ, ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိကိး ဂၤ တမၤန့ၢ်ဘဉ်ဟု သးအနီၣ်ဂံၢ်ထဲသိးသိးဘဉ်. လၢဒဲကဝီၤခွဲဖျါလၢၢ် အဟံၣ်ဖိဃီဖိအပတီၢ်န့ၣ်, ဟံၣ်ဖိဃီဖိ တၢ်သၣ်ဝံၤ သၣ်စ့ၤအနီၣ်ထီၣ် (HHS) ဟံၣ်ဖျါ လၢ တၢ်သၣ်ဝံၤသၣ် စ့ၤဝဲအကြားအနီၣ်ဂံၢ်အါထီၣ်ဝဲလၢဟံၣ်ဖိဃီဖိအန့ၣ် တဖၣ်အပူၤစးထီၣ်လၢ ၂၀၁၃ န့ၣ် တုၤ ၂၀၁၅ န့ၣ်, ဃုာ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် ပှၤသၣ်ဝံၤသၣ်စ့ၤနးနးအိဉ်စ့ၤ ဝဲန့ၣ်လီၤ. ၇၇.၀%န့ၣ် တၢ်သၣ်ဝံၤသၣ်စ့ၤ တအိဉ် ဘဉ်, ၂၁.၃% န့ၣ်မ့ၢ်သၣ်ဝံၤသၣ်စ့ၤဝဲအကြား,ဒီး ၁.၇%န့ၣ် သၣ်ဝံၤသၣ်စ့ၤနးနးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံၣ်ဖျါ ထီၣ်ပှၤအိဉ်ဒီး တၢ်သၣ်ဝံၤသၣ်စ့ၤဝဲအကြား ဒီး နးနးန့ၣ်မ့ၢ်ပှၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢအိဉ်လၢပှၤ တၢ်အိဉ် သးနးနးကျဲကျဲအနီၣ်ကတၢ် (ပှၤတၢ်အိဉ်သးနးနး ကျဲကျဲအ နီၣ်ကတၢ် ဒီး ပှၤတၢ်အိဉ်သးနးနးကျဲ ကျဲဝဲအကြား) အပူၤ, ပှၤတၢ်တဖၣ်ဝဲ မၤတၢ်ဆါတဲာ် လၢနီၣ်ကစၢ်တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲ(CMT) အတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ် လီၤဟံၣ်ဒုၣ်ကရူၢ်အတီၢ်ပတီၢ်တဖၣ်(၂၇.၄%ထီၣ်သ တြီ ဆူ၂၂.၄%ပှၤပတီၢ်မ့ၢ်ဖိဒီး ၁၃% လၢပှၤဆါထၢၣ် လၢနီၣ်ကစၢ်အခိဉ်န့ၢ်)န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတဖၣ်
တၢ်ဒီးသဒါတၢ်ဆါယံာ်ထၢ(တၢ်ဃုသံကျိသံ)
တၢ်အိဉ်လီၤထုး/တၢ်ဒုးအိဉ်ဖိသၣ်တၢ်အိဉ်တဖၣ်
 ၁. ဆဲးမၤပှၤတၢ်တဖၣ်ဒုးအိဉ်ဖိသၣ်အိဉ်န့ၢ်ဖိဒီးဖိသၣ် တၢ်အိဉ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ (Infant and Young Child Feeding) (IYCF) ဒီး တၢ် ဆီ တလဲ ပှၤလုၢ်လၢ

သးကပ်ပဝးအတံဆဲးကျိး (Behavior Change Communication) (BCC) ဒီးတံလူကွာ်ထွဲဖိသံတံဒိန် ထီၣ်ထီၣ်ဒီးတံဆိၣ်ထွဲမဂ့ၤထီၣ်တံ (Growth Monitoring & Promotion) (GM&P) လာဒဲကဝီၤခဲလံာ်အပူၤလၢတံမဂ့ၤထီၣ်အဂီၢ်တံကပညိၣ်ဃီၤ ဟံၣ်ဖိဃီဖိလၢ အိၣ်ဒီးဖိသံသးနံၣ် ဖိလါ တုၤ၂၄လါ တဖၣ်, လၢကမဂ့ၤထီၣ်ဃုာ်ဒီး မိၢ်တတဖၣ်အတံအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတံအိၣ်သးဒ် အပၣ်ဃုာ်တံဟံၣ်လၢ IYCF အတံဟူး တံဂဲၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.တံ တဘၣ်ပညိၣ်ထဲလၢမိၢ်တဖၣ်ခိၣ်တဂ့ၤ, ကဘၣ်ပၣ်ဃုာ်စ့ၢ်ကိးဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်, လီၤဆီဒုာ်တံလၢ အမ့ၢ်ပုၤလၢအဘၣ်ကွာ်ထွဲဖိသံတံတဖၣ် (အိၣ် - ဖံဒီးပံတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ)န့ၣ်လီၤ.

၂. တံပကညိၣ်ဃီၤဒဲကဝီၤလၢမိၢ်လၢတဖၣ်အိၣ်န့ၣ်အဖိလၢန့ၣ်ထံအမူးကယၤလၢအအါကတံၢ်ဒ်သိးတံကဟ့ၣ်ကူၣ်ဟူးဖးအီၤလၢကဒုးအိၣ်အဖိထဲန့ၣ်ထံတခါခိၣ်ဒီးတံကဘၣ်ဆီတလဲအလုၢ်အလုၢ်သကဲးပဝးခိဖျိတံလဲၤတဲန့ၢ်ပံၤလဲၤအိၣ်သကိးအါထီၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.လၢတံဒုးအိၣ်ပုၤထီၣ်ဖိသံသးအတံအိၣ်လၢ Site 1ဒီးSite 2 အပူၤန့ၣ်တံကြၢးဒုးအိၣ်လၢအကြၢးအဘၣ်ဒီးတံဆၢကတီၢ်န့ၣ်တံကဘၣ်ပညိၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

၃. ဆဲးဟ့ၣ်တံသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပံၤဘၣ်ဃးတံအိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါအလံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်လၢတံဟံၣ်ပနီၣ်အီၤဒ်အမ့ၢ်ဂံၢ်ခိၣ် ထံးတံမလိခိၣ်သ့ၣ် ဖိခါလၢဒဲကဝီၤပူၤဃုာ်ဒီးတံကရၢကရိလၢမၤသကိးတံဒီးပုၤလၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်တခီ တဖၣ်တက့ၢ်.မၤဝံၤစ့ၢ်ကိးပတီၢ်ထီၣ်တံမလိအလံာ်ဘၣ်ဃးတံအိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါလၢတံကသိၣ်လိပုၤလၢကက့ၤဟ့ၣ်က့ၤတံမလိဖၣ်အဂီၢ်.

တံအိၣ်လီၤထုးဖဲအကြၢး(တံဃဲၤသံကျိၣ်သံ)ဒီးတံမပုၤတံအိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါတံရဲၣ်တံကျဲၤ (SFP) အတံအံးထွဲကွာ်ထွဲ.

၁. ဆဲးမၤတံဟ့ၣ်တံသိၣ်လိဆူတံအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့. ဒီးပုၤတဝၢအပူၤမၤတံဖိတဖၣ် ဒ်သိးလၢကသ့ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တံတုၤလီၤတီၤလီၤ ဒီးဆဲးလီၤန့ၢ် ဖိသံသးလၢအ

တံအိၣ်လီၤထုးဖဲအကြၢးတဖၣ်အမံၤဆူ တံမပုၤတံအိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါတံရဲၣ်တံကျဲၤ (SFP) အပူၤ.

၂. ဒုးအိၣ်ထီၣ်ကျဲအသီတဖၣ် လၢကဒုးန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါဖိသံဃဲၤသံကျိၣ်သံတဖၣ်,ဒ်အမ့ၢ်တံမပုၤ တံလူၤ ကွာ်ထွဲတံဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် ဒီးတံဆိၣ်ထွဲမဂ့ၤထီၣ်တံ (GM&P) လၢကဝီၤဒုတဖၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤတဝၢ တံအိၣ်တံဆိးလီၤတဖၣ်,လၢအတမ့ၢ်ထဲ ဒုာ်တံဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒး(ချံနံး)တဖၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဘၣ်လီၤ.

၃. မၤသကိးတံ ဘူးဘူးတံတံ ဒီးဒဲကဝီၤခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်လီၤဆီဒုာ်တံလၢအမ့ၢ်ကဝီၤဒုခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်,ဒ်သိးလၢကဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ အါထီၣ် တံဟဲထီၣ် GM&P လၢကမၤလီၤတံဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဖိသံသးလၢအိၣ်ဒီးတံအိၣ်လီၤထုးသီသီတဖၣ်လၢကဆဲးလီၤမံၤလၢ SFP အစရီၤပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တံဒီသဒၢတံအိၣ်ဂံၢ်ဘါလၢတံလိၣ်ဘၣ်အီၤစ့ၢ် တံအိၣ်လီၤထုး/တံဒုးအိၣ်တံအိၣ်တံအီၤအတံဟူး တံဂဲၤတဖၣ်

၁. ဆဲးတဲန့ၢ်ပံၤဒိၣ်ထီၣ်တံအိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါအတံကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီး တံမဂ့ၤထီၣ်တံအတံဖဲးတံမၤတဖၣ်လီၤဆီဒုာ်တံလၢအမ့ၢ် AsiaREMix အတံဘျူး တံဖိၣ်တဖၣ်လၢဖိသံတဖၣ်အဂီၢ်, ဒ်သိးလၢကမၤလီၤတံ တံမၤန့ၢ်ဘၣ်တံအိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါလၢတံလိၣ် ဘၣ်အီၤစ့ၢ်တဖၣ်ဂ့ၤလၢကကြီဆၢတံအိၣ်ဂံၢ်ဘါလၢတလၢတပုၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပတဘၣ်ပညိၣ်အီၤထဲလၢ တံဟ့ၣ်လီၤ AsiaREMix မ့ၢ်တံကါဒိၣ် တခါခိၣ် န့ၣ်တဂ့ၤ, ကြၢး ဘၣ်ပၣ်ဃုာ်စ့ၢ်ကိး တံမၤန့ၢ်တံအိၣ်တဖၣ် လၢအ ဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတံအိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါမနုၤတဖၣ်လၢ AsiaREMix အပူၤန့ၣ်လီၤ.

၂. ကွာ်ဆိကမိၣ်တံဒုးပၣ်ဃုာ် AsiaREMix လၢအမ့ၢ် တံမၤန့ၢ်တံအိၣ်တခါ လၢတံဟ့ၣ်လီၤကျိၣ်စ့ တံရဲၣ် တံကျဲၤအပူၤ (CTP) တက့ၢ်. တံဂ့ၢ်အအါကတံၢ် လၢ ဖိသံတဖၣ် တအိၣ်ဘၣ်ဝဲ AsiaREMix မ့ၢ်လၢအတံ လၢကွံာ်အဃိန့ၣ်လီၤ. ဒ်

လဲၣ်ဂ့ၤဂ့ၤ, ဆဲးဟ့ၣ်လီၤ AsiaREMIX ဖိအမ့ၢ်တၢ် အိၣ်မိၢ်ပုၢ်တခါ ဆူဖိသၣ်၁၈နံၣ်ဆူဖိလၢ်ခဲလၢ် တဖၣ်တက့ၢ်.

၃. လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ဖိသၣ်တဖၣ်,မိၢ်ဖါတဖၣ်,မိၢ်လၢဒုး အိၣ်ဖိန့ၢ်ထံတဖၣ်လၢ Vitamin A အတၢ်မၤနီၣ်အဂီၢ်, TBC တၢ်မၤပဲၤ တၢ်ဒုးအိၣ်တၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါလၢတၢ် ဆါဟံၣ်အတၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်((TBC Supplementary Feeding and Medical Facility Food Provision Guidelines 2012) န့ၣ်တၢ်ကဘၣ်ဆဲးမၤအိၣ်ဒဲးန့ၣ် လီၤ.ဖိသၣ်၁-၁၂နံၣ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်ကဘၣ်ဒုးအိၣ်အိၣ် ထိးကလဲးကသံၣ်ဖိလိတဘျီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျီကျိအတၢ်ဆဲးလီၤမံၤ

၁. မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ဘျီကျိအတၢ်ဆဲးလီၤမံၤ ဒီးတၢ်ထီၣ် ကျိလၢဒဲကဝီၤ လၢဖိသၣ်ဆဲးလီၤမံၤစ့ၤတဖၣ် (မၢ်လး အူ, မၢ်လး ဒီးနီၣ်ဖိ ခဲလၢ် ဟ်ဖျါထီၣ် လၢအိၣ်ဝဲစ့ၤန့ၣ် ၇၀%)တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂. ဆဲးဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဆူ တၢ်ဘျီကျိတဖၣ် ဒီးတီၣ်ဖျါထီၣ်ဆူ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤကျိၣ်စ့တဖၣ်အ

အိၣ်လၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဘၣ်ဃးတၢ်ဘျီကျိ တၢ်ဖိ တၢ်လံၤလၢအဘၣ်ထွဲ ဝဲဒီး တၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါတဖၣ် ဒီး ပီညါတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တဖၣ်(အဖိ-တၢ်သုစုလၢ ချါသိ(ဆးပုၣ်), IEC အတၢ်ဖိ တၢ် လံၤ တဖၣ်, တၢ် သူၣ်တၢ်ဖျးလၢဖၣ်ကပူၤအဂီၢ်).

ဟံၣ်န့ၣ်အတၢ်သၣ်ဝံၤလီၤဖိအဂ့ၢ်အကျိၤအစၢၤတဖၣ်

(လီၤဆိၣ်တၢ်ပုၤနးနးကျဲးဒီးပုၤနးနးကျဲးကျဲး အဖိၣ်ကတၢ်လၢတၢ်ဟ်ပနီၣ်အိၣ်လၢCMTတဖၣ်)န့ၣ် တၢ်ကဘၣ်သူအိၣ်လၢခါဆူညါဒိးသိးတၢ်မၤလၢထီၣ် ပုၤထီၣ်ကသုအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ဒိးသိးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး ကသုအဂီၢ်, တၢ်နီၤလီၤဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်သမံသမိး (Ration Post-Distribution Monitoring data) အတၢ် ဝုၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ကကဲထီၣ်တၢ်အစၢၤဒီးတၢ်ကန့ၢ်ပၢၢ် အါထီၣ်န့ၣ်လီၤ.